یادداشت

عباس حاجی نجاری

انتخابات و ۳ گام بلند برای قوی‌تر شدن ایران

با آغاز ثبت‌نام نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری از روز گذشته فرایند برگزاری انتخابات سیزدهم ریاست جمهوری در کشور وارد مرحله جدیدی شد. این انتخابات اگرچه مانند همه انتخابات در ۴۳ سال گذشته از اهمیت خاص خود برخوردار است، اما به دلیل تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی معطوف به نظام جمهوری اسلامی و تجربه مردم ایران در مقابله و ایستادگی در برابر بی‌نظیرترین فشارها و تحریم‌ها در ماه‌های اخیر و تأثیری که نتیجه این انتخابات و میزان مشارکت مردم در آن و انتخاب یک مدیر کارآمد و باکفایت می‌تواند در حل مسائل کشور و ارتقای جایگاه ایران اسلامی در این مقطع حساس تاریخی داشته باشد، از اهمیت بالاتری نسبت به انتخابات گذشته برخوردار است. در بررسی ابعاد انتخابات سیزدهم، سه گام اساسی باید مورد توجه قرار گیرد:

۱-تلاش ملی برای تحقق مشارکت پرشور

اگرچه مردم ایران در طول ۴۳ سال گذشته با حضور در عرصه‌های حمایت و دفاع از نظام اسلامی، نظیر شرکت در اجتماعات انقلابی در مناسبت‌های تاریخی، حضور در عرصه دفاع مقدس در دهه اول و حمایت از مقاومت در سال‌های اخیر، صحنه‌های بدیعی را آفریده‌اند، اما حضور پرشور آنها در انتخابات گذشته نصاب منحصربه‌فردی را در جهان برای مردم ایران به لحاظ تعداد حضور در پای صندوق‌های رأی در سال‌های بعد از انقلاب و میزان مشارکت در آنها ثبت کرده است.

انتخابات در همه نظام‌های سیاسی یکی از ملاک‌های ارزیابی میزان علائق و اعتماد مردم به نظام و بستری برای نمایش چگونگی رابطه متقابل جامعه و دولت است. اما آنچه انتخابات در نظام جمهوری اسلامی ایران را با دیگر نظام‌های سیاسی متفاوت می‌کند، ویژگی «مردم‌سالاری دینی» این نظام است. «مردم‌سالاری دینی» ناظر به مدلی از نظام‌های سیاسی است که مشروعیت الهی و مقبولیت مردمی در آن تبلور یافته و به همین دلیل قوانین و سازوکارهای خاص خود را می‌طلبد که مبتنی بر آن، مردم در این نظام علاوه بر حق انتخاب، نسبت به اصل و نحوه حضور و انتخابی که انجام می‌دهند تکلیف شرعی دارند. و به همین دلیل است که به هر میزان مشارکت بیشتری در انتخابات شکل بگیرد و حضور گسترده‌تری از سوی مردم در این عرصه تحقق یابد، نظام از پشتوانه مستحکم‌تری برخوردار خواهد بود و در ادامه مسیر خویش باصلابت و قدرت بیشتری حرکت خواهد نمود.

اما از آنجایی که در سال‌های اخیر به دلایل متعدد، نظیر تشدید تحریم‌های اقتصادی دشمنان و افزایش فشار بر طبقات محروم جامعه ناشی از ضعف‌های مدیریتی، افزایش شکاف طبقاتی در جامعه و گسترش مفاسد اقتصادی و اجتماعی و همچنین پیامدهای فرهنگی و اجتماعی ناشی از شیوع بیماری کرونا، سرمایه اجتماعی نظام آسیب‌دیده که کاهش مشارکت در انتخابات یازدهم مجلس یکی از مظاهر آن است، لذا سطح مشارکت مردم در این انتخابات که اولین انتخابات بعد از انتخابات مجلس یازدهم در اسفند سال ۱۳۹۸ است، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار شده است.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در این زمینه در بیانات نوروزی‌شان می‌فرمایند: آنچه بیش از توان دفاعی و قدرت دیپلماسی زمینه‌ساز اقتدار کشور است، خودِ مردم و هوشیاری و پُرانگیزه و سرپا بودن آنها است و مظهر این حضور و اقتدار از همه مهم‌تر در انتخابات است. ایشان اصلِ مشارکت مردم و همچنین میزان حضور مردم در انتخابات را از عوامل اصلی تأثیرگذار در اقتدار ملی برشمردند و گفتند: همه، حتی کسانی که ممکن است رهبری را نیز قبول نداشته باشند، ایران قوی را به‌عنوان راه مقابله با دشمنی‌ها قبول دارند که یکی از راه‌های مهم قوی شدن ایران، مشارکت در انتخابات است. لذا در شرایط فعلی مشارکت پرشور مردم در انتخابات برای تقویت اقتدار ملی یک مسئله اساسی است.

اگرچه نظرسنجی‌های اخیر به دلیل شروع نشدن روند رقابت‌ها از درصدهای قابل قبولی برای شرکت مردم در این انتخابات حکایت ندارد، اما وجود برخی مقوّم‌ها نظیر دستاورد مقاومت مردم ایران در سال‌های اخیر در مقابل راهبرد فشار حداکثری دشمنان، دستاوردهای کشور در عرصه‌های دفاعی و صنعتی، و ارائه برنامه و راهکارهای مناسب برای امکان تعمیم آن به دیگر حوزه‌های مرتبط به نیازهای مردم با یک مدیریت توانمند و آگاهی مردم نسبت به ضعف اساسی دولت کنونی و روشن بودن چاره آن در انتخاب مدیری توانمند و انقلابی و وجود ذخایر و ظرفیت‌های بالای مادی و نیروی انسانی توانمند، چشم‌انداز روشنی را برای حل مشکلات کشور با تحقق یک مشارکت پرشور، ایجاد کرده است.

۲-سیاست‌ها و راهبردهای دشمنان و معاندان در تحریم انتخابات

اعلام نگرانی از روند انتخابات در ایران و نتایج آن از سوی قدرت‌های غربی و رسانه‌های وابسته به آنها در همه انتخابات گذشته ایران مطرح بوده و آنها متناسب با برآوردشان از شرایط داخلی و تأثیری که نتیجه آن انتخابات می‌تواند در تثبیت و تحکیم اقتدار نظام و یا تضعیف آن داشته باشد، موضع‌گیری کرده‌اند، اما تحرکاتی که هفته‌های اخیر در شبکه‌های رسانه‌ای دشمنان نظام نظیر رادیو فردا، صدای امریکا و... با بهره‌گیری از عوامل ضدانقلاب با راه‌اندازی کمپین‌هایی تحت عنوان «من رأی نمی‌دهم» و یا «نه به جمهوری اسلامی» به راه افتاده و یا فراخوان زودهنگام سران برخی از گروهک‌های تروریستی برای عدم مشارکت در انتخابات و وعده آغاز اقدامات ضد امنیتی از سوی آنها، نشانه برنامه‌ریزی و تجهیز آنها برای جلوگیری از تحقق مشارکت پرشور مردم در انتخابات آینده است. نکته‌ای که رهبر معظم انقلاب اسلامی در سخنرانی خود در روز اول سال جدید، نسبت به آن هشدار داده و با اشاره به استفاده حداکثری دشمن از فضای مجازی برای دلسرد کردن مردم و همچنین از رونق انداختن انتخابات، با انتقاد از نحوه مدیریت فضای مجازی در کشور خاطرنشان کردند: «دشمن تلاش دارد با شیوه‌های روانی، مشارکت مردم در انتخابات را کاهش دهد که امیدواریم مردم با پاسخ رد، دشمنان را ناامید کنند.»

اگرچه به‌رغم تبلیغات کنونی در زمینه تحریم انتخابات، ممکن است در آستانه انتخابات راهبرد بیگانگان و رسانه‌های وابسته به آنها نسبت به انتخابات ایران تغییر کرده و در صورتی که احساس کنند در میان نامزدهای موجود، پیروزی یکی از آنها بتواند منافع آنها را تأمین کند، ممکن است برای اثرگذاری بر نتیجه انتخابات از همه ظرفیت‌های رسانه‌ای و فضای مجازی و حتی کمک‌های مادی برای پیروزی رساندن نامزد مطلوب خود استفاده و هواداران آن نامزد را برای حضور در پای صندوق‌های رأی تشویق کنند، که به مصادیق زیادی از آن در انتخابات گذشته می‌توان دید، اما از هم‌اکنون بخش اصلی ظرفیت رسانه‌ای کشور و کسانی که دل در گرو عزت و تعالی ایران اسلامی دارند باید معطوف به خنثی‌سازی این ترفند دشمنان در تحریم انتخابات و ظرفیت‌سازی برای حضور مردم در پای صندوق‌های رأی باشد.

۳-انتخاب رئیس‌جمهوری توانمند و در تراز نظام اسلامی

تحولات سال‌های اخیر در کشور و درگیر شدن کشور با تحریم و مشکلات معیشتی و برخی مفاسد اقتصادی و اداری، به‌رغم همه سختی‌هایی که بر مردم تحمیل کرده، این دستاورد را نیز داشته که رأی‌دهندگان ایرانی را نسبت به منشأ و ریشه مشکلات و مسائل داخلی که ناشی از ضعف مدیریت و ناتوانی مدیران دستگاه‌های اجرایی در طول هشت سال گذشته است واقف کرده و این بهترین فرصت برای مردم برای انتخاب هوشمندانه و دقیق در انتخابات سیزدهم ریاست جمهوری است، تا پس از چهار و یا هشت سال آینده مانند این روزها حسرت نخورند. اکنون اکثریت مردم ایران به این باور رسیده‌اند که چاره مشکلات کشور در انتخاب مدیرانی کارآمد انقلابی پرتلاش و ساده‌زیست و باروحیه جوان‌گرایی و مقابله با فساد و... برای آینده کشور است تا با بهره‌گیری از ظرفیت‌های کم‌نظیر مادی، نیروی انسانی و موقعیت ممتاز جغرافیایی کشور بتوانند زمینه تحقق دولت تراز اسلامی را در آستانه گام دوم انقلاب، فراهم نمایند.

آرایش انتخابات کامل شد

رقابت بانیان وضع موجود با تحول خواهان

آن‌گونه که پیش‌بینی می‌شد، نامزدهای اصلی سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، ثبت نام خود را به روز آخر موکول کردند و روز گذشته، آیت‌الله ابراهیم رئیسی، مسعود پزشکیان، علیرضا زاکانی، محسن رضایی، علی لاریجانی، اسحاق جهانگیری و محسن هاشمی ثبت نام کردند تا از همین امروز آرایش انتخابات شکل بگیرد که یک سوی آن اصلاح‌طلبان و دولت بر آمده از اصلاحات به عنوان حامیان تداوم دولت روحانی است و سوی دیگر نیروهای انقلاب به عنوان منتقدان وضع موجود که برای تحول در نظام حکمرانی و مبارزه با فساد پای در زمین رقابت‌های انتخاباتی نهاده‌اند.

از نکات برجسته و قابل تأمل نطق انتخاباتی نامزدهای حامی تداوم دولت روحانی ابراز برائت آنها از وضع موجود بود تا به زعم خود در مرزبندی با هشت سال ناکارآمدی دولت برآمده از اصلاحات نزد افکار عمومی اعتباری کسب کنند.

■ دوباره جهانگیری

اسحاق جهانگیری معاون اول دولت روحانی که دوره گذشته به عنوان نامزد پوششی انتخابات شرکت کرد، این بار از ظریف وام گرفت و گفت چون او نیامده است، به توصیه بزرگان اصلاحات نامزد انتخابات شده است. او در این راستا بیانیه‌ای هم قرائت کرد: «با مشکلات کنونی کشور از نزدیک آشنا هستم و می‌پذیرم اگر مسئولانه به میدان نیایم در بدتر شدن وضع جامعه و خسارت‌های ناشی از عدم ورود به انتخابات، ممکن است سهیم باشم.» البته او توضیح نداده است که سهم دولت در ایجاد مشکلات کنونی کشور چقدر است و او بنا دارد برای حل این مشکلات که بخش عمده‌ای به مدیریت ناکارآمد همین مدیریت باز می‌گردد، چه میزان است. چه آنکه او در مناظره‌های سال ۹۶ تصریح کرده بود: «مردم عزیز حرف‌های همه را شنیدید، آزمودنی‌ها را نمی‌توان بار دیگر آزمود.» اکنون مردم عزیز هشت سال دولت او را آزموده‌اند و کارنامه او پیش چشم ملت باز است. آیا رواست آزموده را به زعم او بیازمایند؟

دولتی که آمده بود آنچنان رونق اقتصادی ایجاد کند که کسی نیاز به دریافت یارانه نداشته باشد، اکنون معاون اولش می‌گوید: «بیکاری، فقر و نابرابری فزاینده، توقف بسیاری از کسب و کارها، کاهش مداوم سرمایه‌گذاری‌های نو، خشکسالی و بحران آب، تخریب‌های جبران‌ناپذیر محیط زیست، کاهش اعتماد عمومی به نهادهای حکمرانی، کاهش امید به اثربخشیِ رأی مردم، افزایش فساد، مشکلات ناشی از ساختار بودجه و نظام بانکی و مالیاتی کنونی و مشکلات در تولیدِ صنعت، کشاورزی و خدمات کشور از جمله مسائل مزمن کشورند.»

او البته طعنه‌ای به روحانی هم زد و گفت: «آنچه را که به عنوان معاون اول اختیارش را نداشتم و برای بسط توسعه فراگیر و پایدار، دموکراتیک، متوازن و مشارکتی ضروری و ممکن می‌دانم، اجرایی خواهم کرد!»

جهانگیری مهرماه ۹۷ در جمعی در پاسخ به اینکه چرا مدیران ترسو را برکنار نمی‌کنید، گفته بود: «آنها فکر می‌کنند که در دستان من قلم و کاغذ است و راه که می‌روم می‌توانم مدیر را برکنار کنم. این در حالی است که من تا الان اجازه برکناری مدیرم را پیدا نکردم چه برسد به وکیل، وزیر و... »

■ لاریجانی و پادگان و کلید!

یکی از چهره‌هایی که حضور او در ستاد انتخابات خبر ساز شد، علی لاریجانی و مواضع او بود. لاریجانی در پاسخ به سؤالی درباره مسئله امروز ایران اظهار داشت: «به دلیل پیچیدگی موضوع و چند بعدی بودن آن، ساده لوحی است که فکر شود با چند اقدام نمایشیِ پوپولیستی، مسئله قابل حل است و یا کلید جادوییِ برای آن وجود دارد و یا با سوپرمن بازی و یا داغ و درفش می‌توان به راه‌حلی دست یافت.»

لاریجانی که گویی خود را مستقل از جریان‌های سیاسی شناخته شده تعریف کرده است، گفت: «باید کشور در دست افراطیون و سازشکاران قرار نگیرد. ملت به افرادی رأی می‌دهند که همین مشکلات نظیر مسائل پیچیده بین‌المللی را حل کنند نه آنکه درباره آن روضه خوانی سیاسی راه بیندازند و نه اینکه با طرح مسائل فرعی و افزایش مشکلات ملت، نردبانی برای هوس‌های سیاسی ـ پوپولیستی خود تدارک نمایند. ضمناً صحنه بین‌المللی با شعارهای تندِ غریزی آرام نمی‌گیرد. تجارت، نظامات پایدار می‌خواهد. حوزه اقتصاد، نه پادگان است و نه دادگاه که با تشر و دستور اداره شود.»

■ نه به دولت سوم روحانی

علی رضا زاکانی، داوطلب انتخابات ریاست جمهوری نیز روز گذشته با حضور در ستاد انتخابات به صف رقبای انتخاباتی اضافه شد. زاکانی بی آنکه نامی از لاریجانی و جهانگیری بیاورد، در بیانیه با اشاره به اینکه تصمیم او تا دیروز مبنی بر نیامدن بود اما آرایش جدیدی در صحنه رقابت شکل گرفته است، گفت: «مسببان وضع اسفبار فعلی و حامیان آنها طلبکارانه به عرصه آمده‌اند و سودای دولت سوم روحانی را در سر می‌پرورانند.»

وی افزود: «در پاسخ به نیاز جبهه انقلاب و با اهتمام به منطق وحدت، پذیرفتم به میدان بیایم تا ان‌شاءالله با زمین زدن شبکه فساد و نفوذ، ایرانی قوی و پیشرفته محقق شود. کشورداری و تحول اقتصادی نه با قانون شکنی، نه با حرف‌درمانی، نه با سستی و بیگانه‌پرستی، نه با غفلت از ظرفیت‌های داخلی و نه با تصمیمات ۲۰ دقیقه‌ای میسر نخواهد شد. مردم به جای کنترل از راه دور پشت میز حضور در میدان حل مشکلات اقتصادی را می‌خواهند. دوقطبی انتخابات امروز، میز قدرت‌پرستی در برابر حضور جهادی در میدان خدمت‌رسانی و مبارزه بی‌امان با فقر و فساد و تبعیض است. باید به خدا توکل کرد و به مردم اعتماد و تکیه کرد، اهل قلم و شایستگان را محول تحول قرار داد و از همه فرصت‌های جهانی و منطقه‌ای برای پیشبرد مصالح انقلاب و منفعت ملت بهره برد.»

■ آیت‌الله رئیسی: رقیب من فساد و ناکارآمدی است

از چهره‌های مطرحی که افکار عمومی از ماه‌ها، اعلام حضور او در انتخابات را انتظار می‌کشیدند، آیت‌الله رئیسی بود. او پس از ثبت نام در انتخابات، رقیب خود را «فساد و ناکارآمدی» معرفی کرد و گفت: «بانیان وضع موجود و شریکان آنها نمی‌توانند مدعی تغییر در وضع موجود باشند. از مردم عزیز جای جای کشور که برای حضورم در انتخابات دعوت کردند و از گروه‌ها و تشکل‌های مختلف و همه زنان و مردان کشورم تشکر می‌کنم و برای اجابت دعوت آنها که به اشکال مختلف آن را تکرار کردند، به صحنه آمده‌ام.»

رئیسی با اشاره به لزوم مشارکت حداکثری در انتخابات گفت: «مردم خانه‌های خود را ستاد انتخاباتی کنند و هر خانه یک ستاد خواهد بود و امید داریم که با نقش دادن به مردم، مشکلات را حل کنیم. رئیس دستگاه قضایی کشور با بیان اینکه بنای ایجاد ستاد انتخاباتی و امکان مالی برای هزینه کردن ندارد، تأکید کرد: با همت همگان و با ایجاد تحول در بخش‌های مختلف اجرایی، ایرانی قوی خواهیم داشت. این تحول و این دولت به عنوان دولت مردمی می‌تواند شرایطی را رقم بزند که نتیجه آن، ایران قوی است.»

وی با تأکید بر اینکه مردم از وضع موجود گله‌مند و ناراحتند و باید به این وضع خاتمه داد، اضافه کرد: «حضور بنده به دلیل این است که من خودم را از مردم، در مردم و با مردم می‌دانم و با حضور آنها می‌توان مشکلات را حل کرد اگر خود را منتسب به جناح خاصی ندانیم. حل مسائل کشور جناح و خط سیاسی نمی‌شناسد، به دولتی مردمی برای شکل‌گیری ایرانی قوی نیاز داریم.»

■ ضرغامی و آخوندی

از دیگر چهره‌هایی که روز گذشته در ستاد انتخابات ثبت نام کردند، عزت‌الله ضرغامی و عباس آخوندی بودند که با حضور در جمع خبرنگاران به طرح دیدگاه‌ها و ارائه برنامه‌های انتخاباتی خود پرداختند. اکنون باید منتظر ماند تا شورای نگهبان قانون اساسی کدام یک از این چهره‌ها را واجد صلاحیت تصدی ریاست جمهوری سیزدهم تشخیص خواهد داد.

■ عارف و نیکزاد انصراف دادند

دکتر محمد رضا عارف رئیس فراکسیون امید مجلس دهم که از او به عنوان یکی از نامزدهای احتمالی جریان اصلاحات یاد می‌شد روز گذشته با انتشار بیانیه‌ای از کاندیداتوری در انتخابات ریاست جمهوری انصراف داد.

علی نیکزاد نایب رئیس مجلس نیز دیروز در صفحه شخصی خود در توئیتر با انتشار عکسی از خود در کنار سید ابراهیم رئیسی نوشت: «وضع موجود کشور مرا بر آن داشته بود تا با استفاده از تجربیات این سال‌ها و طراحی برنامه با استفاده از نظرات کارشناسی، در عرصه انتخابات ریاست جمهوری حاضر شوم تا با انجام یک کار جهادی آلام مردم کشورم را کاهش داده و ظرفیت‌های بی‌نظیر این مرز و بوم را در مقابل چشم مردم دنیا قرار دهم. اکنون که سید مدافع محرومان و مظلومان حضرت آیت‌الله رئیسی با همین دغدغه‌ها پا به عرصه انتخابات گذاشته‌اند، این تکلیف انقلابی را از دوش خود برداشته می‌پندارم و انصراف خود را از نامزدی در انتخابات اعلام می‌دارم.»

■ رضایی به لاریجانی: اقتصاد محل فلسفه‌بافی نیست!

محسن رضایی هم عصر دیروز پس از ثبت نام در ستاد انتخابات طی سخنانی با کنایه به اظهارات لاریجانی گفت: «اقتصاد نه پادگان است و نه دادگاه ولی محل فلسفه‌بافی هم نیست! اقتصاد یک دانش و علم است در حالی که نه علم اقتصاد دارند و نه از اقتصاددان استفاده می‌کنند.»

رضایی اضافه کرد: «امروز لیلة‌القدر ملت ایران است. امروز روزی است که باید از سعی و خطا جلوگیری کنیم. ما نیاز به یک راه نو داریم. دولتی که مردمی و قوی باشد، اگر از جناح‌های سیاسی هم در آن شرکت می‌کنند به دلیل شایستگی و لیاقت آنان باشد نه به خاطر خرید و فروش پست‌ها و امضاهای طلایی. امروز باید هر چیزی سر جای خودش باشد. اقتصاد نه پادگان است و نه دادگاه ولی محل فلسفه‌بافی نیست! اقتصاد یک دانش و علم است. نه علم به اقتصاد دارند و نه از اقتصاددان استفاده می‌کنند. کسانی آمده‌اند اینجا که خودشان مسبب مشکلات کشور بودند، اینها چه تراژدی راه انداختند. یک عده زدند زیر گریه و یک عده آمدند و گفتند نه چکش و نه کلید. شماها عامل بدبختی مردم ایران بودید. اگر دولت‌ها و مجلس‌های گذشته درست عمل کرده بودند، اینگونه گرفتار نبودیم. آدم اینجا یک تراژدی دید، گویی که اصلاً آقایان هیچ دخالتی نداشتند. ما امیدوار هستیم یک بار دیگر ملت ایران به خروش بیاید. ما نیاز به یک بسیج عمومی داریم.»

■ جلیلی، پزشکیان و هاشمی چه گفتند

سعید جلیلی، داوطلب انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ با تأکید بر اینکه هشت سال گذشته این تجربه را نشان داد که کشور را با نمایش نمی‌توان اداره کرد، گفت: ان‌شاءالله در این انتخابات لفاظی‌های ضعیف و بی‌اعتبار نتواند بر برنامه محوری غلبه پیدا کند. در فضای انتخابات نباید مسائل موهوم جای مسائل اصلی را بگیرد و امروز مسائلی چون معیشت و اشتغال مسائل واقعی مردم است.»

دکتر مسعود پزشکیان، نامزد اصلاح طلب نیز درباره اینکه آیا به نفع جهانگیری کناره‌گیری می‌کنید و نامزد پوششی هستید، گفت: «اگر نیروهای در صحنه حضور یابند و بیایند و در نهایت از آن نظر مردم است اگر اقبال فردی در یک جناح زیادتر باشد از این بابت می‌توان به نفع آن جبهه به نفع فردی که اقبال بیشتری دارد کنار کشید اما اینکه من نامزد پوششی جهانگیری هستم صحت ندارد.»

محسن هاشمی رئیس شورای شهر تهران و داوطلب سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری درباره برنامه‌های خود برای ریاست جمهوری گفت: «در دولت خود منش آیت‌الله هاشمی رفسنجانی را که همان تنش زدایی است، در دستور کار خود قرار خواهم داد.»

وی درباره کناره‌گیری به نفع جهانگیری اظهار کرد: «من با وی رایزنی داشتم و به من گفتند ثبت نام کنید.»

علاوه بر اشخاصی که گفته شد در پنجمین و آخرین روز ثبت نام از داوطلبان سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری چهره‌هایی چون شمس‌الدین حسینی، مصطفی کواکبیان، زهرا شجاعی، سید ابوالحسن فیروزآبادی، محمد شریعتمداری، عبدالناصر همتی، محمد خوش چهره و مسعود زریبافان هم ثبت نام کردند.

ویژه

دو روزنامه، یک جبهه، دو کاندیدا

دو روزنامه اصلاح‌طلب آرمان ملی و آفتاب یزد صبح‌شنبه و در حالی که آخرین روز مهلت ثبت‌نام نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری آغاز می‌شود، هر یک به حمایت و طرفداری از یک کاندیدای اصلاح‌طلب، صفحه یک خود را مزین کردند تا نشانه‌ای کوچک از اختلاف در داخل اصلاح‌طلبان را به نمایش بگذارند.

روزنامه آرمان ملی روی تصویری بزرگ از اسحاق جهانگیری تیتر زده: «جهانگیری سپر بلا بود؛ حالا گزینه اصلی». سپر بلا اشاره به پوششی بودن کاندیداتوری جهانگیری در سال ۹۶ برای حمایت از حسن روحانی در مناظرات انتخاباتی بود. آرمان تلاش کرده تصویری مظلوم از جهانگیری ارائه دهد. جهانگیری در دو دولت روحانی هیچ گاه کنار گود نبود. او معاون اول دولت و مسئول بسیاری از تصمیمات مهم دولت روحانی به شمار می‌رود. کلیدواژه دلار جهانگیری فقط اشاره به یکی از مسئولیت‌های او در این دولت است. آرمان معتقد است که جهانگیری گزینه نهایی اصلاح‌طلبان است و دیگر نباید وجه‌المصالحه قرار بگیرد:

«با توجه به قطعی شدن ثبت‌نام جهانگیری در انتخابات پیش‌رو و دعوت بزرگان اصلاحات و حامیان تولید و صنعت از ایشان می‌توان او را گزینه نهایی اصلاح‌طلبان دانست. با این حال روز یک‌شنبه تصمیم نهایی اصلاح‌طلبان گرفته خواهد شد که چه کسانی با حمایت اصلاح‌طلبان وارد رقابت‌های انتخاباتی خواهند شد. آنچه مسلم است جهانگیری از ظرفیت بالایی برای تأثیرگذاری بر انتخابات برخوردار است. حال دیگر دوران وجه المصالحه قراردادن اسحاق جهانگیری و نادیده گرفتن توان اجرایی و مدیریتی او تمام شده است؛ همه منتظرند تا ناگفته‌های او را در مناظرات انتخاباتی بشنوند. او دوره گذشته در پاره‌ای مواقع وجه‌المصالحه می‌شد و هزینه می‌داد بدون اینکه خودش موافق آن تصمیم باشد.»

آن سو، روزنامه آفتاب یزد از مظلومیت محمدرضا عارف نوشته است. کسی که او هم قربانی انتخاباتی حسن روحانی شد؛ انتخابات سال ۹۲ که با دستور خاتمی مجبور به انصراف شد. او اما بر خلاف جهانگیری در دولت روحانی نقش مستقیم نداشت و دعوت برای حضور در دولت را هم رد کرد. آفتاب یزد می‌نویسد: «به نظر می‌رسد کارنامه و مرام عارف به تنهایی گواهی است بر لزوم کاندیداتوری وی. محمدرضا عارف سال‌هاست در سپهر سیاسی کشور نجیبانه و بی‌ادعا خود را فدای جریان اصلاحات کرده و هیچ زمانی برای قدرت و ابقای این جریان کم نگذاشته لذا اکنون موعد آن است که نماینده جریان اصلاحات در چارچوب قانون در انتخابات پیش رو باشد. سر و صدای عده‌ای که خود را اصلاح‌طلب می‌دانند اما در واقع کاسب‌های اصلاح‌طلب هستند نباید باعث شود حق و حقوق محمود رضا عارف نادیده گرفته شود.»

جهانگیری روز گذشته ثبت نام کرد و عارف ثبت نام نکرد. این میان تکلیف نسبت اصلاح‌طلبان با علی لاریجانی هم مشخص نیست. باید منتظر ماند و دید اصلاح‌طلبان با بیش از ۱۰ کاندیدای ثبت نامی چه خواهند کرد.

سرخط

■ **ایرنا:** پرویز فتاح، رئیس بنیاد مستضعفان در حساب توئیتری خود درباره داوطلبی خود در انتخابات ریاست جمهوری نوشت: حکم رهبری عزیز انقلاب را مدال افتخار می‌دانم و ان‌شاءالله سرباز نظام، خادم و خاک پای مردم به‌خصوص مستضعفان تا شهادت فی سبیل الله باقی خواهم ماند.

■ **تسنیم:** مجتبی ذوالنوری، رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی از ارسال نامه خود به ظریف، وزیر امور خارجه درباره پیشنهاداتی برای اخذ تضمین از امریکا و طرف‌های برجامی در مذاکرات خبر داد.

یادداشت

سید عبدالله متولیان

تحول‌خواهی در گام دوم انقلاب

مقام معظم رهبری در دیدار مجازی ماه رمضانی دانشجویان، تحول‌خواهی را مهم‌ترین ویژگی و کارکرد جامعه نخبگانی و علمی کشور برشمرده و از طرف دیگر تحول خواهی را ضروری‌ترین نیاز جامعه برای تغییر وضع موجود دانسته و از تحول‌خواهی به عنوان ویژگی برجسته و مؤثر دولت مطلوب آینده و دولت جوان انقلابی نام بردند.

رهبر معظم انقلاب با ورود به چله دوم انقلاب در یک جمع‌بندی هوشمندانه از رخدادها، وقایع، ضعف‌ها و قوت‌ها، افتخارات و نقایص چهار دهه گذشته با صدور بیانیه گام دوم انقلاب، چشم انداز دست یافتنی، امیدبخش و روشنی از راه باقیمانده و تحقق جامعه مهدوی و ایجاد تمدن بزرگ و نوین اسلامی ترسیم فرموده و پیامد بیانیه مذکور، به مناسبت‌های مختلف راه برون رفت از مشکلات کشور را تلاش برای تشکیل دولت جوان حزب‌اللهی و یا تشکیل دولت جوان انقلابی اعلام فرموده و در هر مناسبت برخی ویژگی‌های دولت مورد نظر را بیان کرده‌اند که برخی از مهم‌ترین ویژگی‌های مورد نظر معظم‌له از این قرار است:

۱ - باورمند به جوانان و استفاده حداکثری از ظرفیت جوانی: در نگاه حضرت آقا دولت جوان، منحصر در شخص رئیس جمهور نبوده و مجموعه دولت با هزاران جایگاه شغلی در صف و ستاد قوه مجریه تا سطوح پایینی جامعه را شامل شده و باید کسی ریاست قوه مجریه را عهده دار شود که برای استفاده حداکثری از نیروی عظیم جوانی کشور عزمی جدی داشته باشد. بدیهی است جوانان کشور به دلیل «شجاعت»، «اخلاص»، «از خودگذشتگی وایثار»، «خستگی ناپذیری»، «پاکدستی»، «غیرتمندی»، «باورمندی»، «عدم آلودگی به اغراض و سمت‌گیری‌های جناحی» و... بهترین و ارزشمندترین گنج ملی در اختیار پیشبرد اهداف نظام است.

۲ - انقلابی به عنوان شاخص عیارسنجی دولتی که برای خارج ساختن کشتی انقلاب از باتلاق نظام غلط اقتصادی و تفکر غربگرا، اشرافی و آلوده به دنیاطلبی و چرب و شیرین دنیا باید وارد میدان شود. به فرمایش حضرت آقا، طی سه دهه پس از جنگ هرکجا که با الگو و مشی انقلابی عمل کردیم پیروز بوده ایم که خنثی‌سازی تهدیدهای دشمن برجسته‌ترین نمونه آن است و از طرف دیگر هرکجا که با الگوی غیرانقلابی عمل کرده ایم شکست را تجربه کرده ایم که ناکارآمدی و ناتوانی در خنثی‌سازی تحریم‌ها و آش برجام خسارت محض نمونه‌هایی از عملکرد تفکر غیرانقلابی است.

۳ - دولت آینده باید مؤمن باشد و مؤمن بودن صرفاً یک لفظ بدون پشتوانه عملی نیست بلکه مؤمن بودن به معنای «ایمان به نظام»، «ایمان واقعی به قانون اساسی»، «ایمان به پیروزی»، «ایمان به دشمن ستیزی و استکبارستیزی»، «ایمان به فرهنگ دینی»، «ایمان به سبک زندگی ایرانی اسلامی»، «ایمان به ارزش‌ها»، «ایمان به نظام خانواده»، «ایمان به ما می‌توانیم» و... است.

۴ - عدالتخواهی و عدالت‌جویی به عنوان مجموعه‌ای از اقدامات ایجابی و سلبی در تمام شئون تصمیم‌گیری، استفاده از منابع و امتیازات اداره کشور، تخصیص و توزیع منابع، احقاق حقوق اجتماعی و... و ضد فساد بودن در همه عرصه‌های سیاسی، اقتصادی، ساختاری، آلودگی‌های اقتصادی فردی و جمعی، فساد نفوذ، غرب باوری، اشرافیگری، رانت، قاچاق و...

۵ - باکفایت که فقط یک شعار نیست بلکه باید کفایت سیاسی، اخلاقی، عملی و... در کارنامه گذشته فرد به صورت دقیق قابل ارزیابی باشد.

۶ - مردمی بودن به مفهوم «در کنار مردم بودن»، «مانند مردم زیستن»، «برای مردم وقف بودن»، «عاشق خدمت بودن»، «کیسه ندوختن برای جیب مردم و نظام» و...

۷ - سرشار از امید بودن: «امید به آینده روشن»، «امید به پیروزی»، «امید به مردم» و... اعتقاد و باور به نظام به‌عنوان مصداق عملی امید است. کسی که به توانمندی‌های داخلی باور ندارد، اختیارات رئیس‌جمهور را کافی نمی‌داند، عملاً قانون اساسی را قبول ندارد، ظرفیت‌های داخلی را باور ندارد، عمیقاً دلبسته به غرب است، از زندگی مردم فاصله گرفته و اشرافیت و دنیاطلبی رو آورده، زلف مشکلات کشور را به بیگانگان گره زده، برنامه قابل تحقق ندارد، و... چنین کسی مصداق عینی ناامیدی و القاکننده یأس و سرخوردگی به جامعه و مردم است.

۸ - و بالاخره تحول‌خواهی به‌عنوان مهم‌ترین ویژگی دولت مطلوب گام دوم انقلاب است که اتفاقاً مطالبه مردم هم هست. حقیقت این است که مردم به معنای واقعی کلمه از وضع موجود گله مند و به شدت ناراضی بوده و خواهان تحول و تغییر وضع موجود هستند. در حالی که کشور در صدها رشته معجزه آسا در صدر جهان قرار گرفته و در سایه تفکر انقلابی موفق به خنثی‌سازی قطعی تهدیدهای دشمن شده، متأسفانه ناکارآمدی، سوءمدیریت، اشرافی‌گری، وعده‌های پوچ و دست نایافتنی، گره زدن زلف امور به تعامل و سازش با بیگانه و دشمن، غرب گرایی، مسابقه تجمل و تکاثر ثروت، رانت‌خواری، فساد در بدنه مدیریتی کشور، عدم استفاده از ظرفیت‌های داخلی، بهاندادن به مردم، آسیب دیدن چرخ اقتصاد و تولید، تخریب اخلاق و... به روح و روان، اعتقادات و باورهای مردم آسیب جدی وارد ساخته است.

می‌توان گفت انتخابات سیزدهمین دوره ریاست جمهوری با تمام ادوار گذشته تفاوت‌های محسوس و مشخصی دارد: در انتخابات پیش رو از تقابل اصولگرا و اصلاح‌طلب شنیده نخواهد شد و منازعه و مبارزه این دو جناح دیگر برای مردم جذابیتی ندارد و پرداختن به آن موجب دل‌زدگی و رنجش خاطر بیشتر مردم خواهد شد، خاصه این‌که مقام معظم رهبری نیز این نوع دسته بندی را غلط و نارسا دانسته و خود را انقلابی معرفی کرده‌اند. به شکل روشن و غیر قابل انکاری انتخابات پیش رو بر اساس راهبرد تعیین شده از سوی رهبر معظم انقلاب تقابل تفکر انقلابی و غیر انقلابی است.

بر این اساس انتظار می‌رود در انتخابات پیش رو، نشاط اجتماعی و مشارکت حداکثری با تقابل و صف آرایی دو اردوگاه و دو جبهه با مفاهیم جدید شکل خواهد گرفت. در یک سوی میدان انتخابات، منادیان «استمرار وضع موجود» قرار داشته و در سوی دیگر «تحول گرایان» هستند که بر اساس شاخص‌های ارائه شده خواهان «تغییر وضع موجود» با تشکیل دولت جوان انقلابی و حرکت در مسیر تحقق بیانیه گام دوم انقلاب هستند و اقبال عمومی مردم به اردوگاه تحول گرایان قابل پیش‌بینی است.